

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1-20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

:: :: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :: ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, ponedjeljak 21. veljače 1915.

BR. 39. (269.)

Galicija, Karpati, Bukovina.

BEČ, 20. veljače. Službeno se saopćuje:

Na frontu Karpata općenita situacija do okoliša Wyszkova jest nepromijenjena. Skoro se posvud vodi borba.

U jugoistočnoj Galiciji neprijatelj nije mogao da zadrži svoje jake položaje sjeverno Nadvorne. Neprijatelj je zadnjim odlučnim napadajima izbjegavao time što se je povukao u pravcu Stanislavova, tjeran od naše konjice.

BEČ, 21. veljače. Službeno se saopćuje:

Položaj u Poljskoj i u zapadnoj Galiciji općenito je nepromijenjen. Jučerašnji dan prošao je već mirnije.

U bojevima na frontu Karpata od klanca Dukle do Vyszkova ponovno je više ruskih napadaja bila odbiveno uz teške gubitke po neprijatelja, koji je pri tom izgubio također 750 zarobljenika.

Operacije južno od Dnjestra napreduju dalje.

U Bukovini je mirno.

U Rusiji.

BERLIN, 20. veljače. Službeno se saopćuje:

Jugoistočno Kolna neprijatelj je bio bačen u prednje položaje Lonze.

Južno Muszynieca i sjeveroistočno Parznysza te istočno Racionza vode se borbe lokalnog značenja.

BEČ, 20. veljače. Službeno se saopćuje:

U ruskoj Poljskoj i jučer trajala je pojačana vatra iz topova i pušaka.

Za prednje položaje, koje smo mi Rusima oteali u prostoru južno Tarnova i na Dunajcu, razvijaju se žestoki bojevi. Neprijateljski napadaji višestru su krvavo bili suzbiveni.

BERLIN, 21. veljače. Službeno se saopćuje:

Na iztoku i jučer sjeverozapadno Grodna nije bilo još nikakve znatne promjene.

Sjeverno od Osovieca, jugoistočno od Kolna, te na fronti između Prasnysza i Visle bojevi idu dalje svojim tijekom.

Talijanska komora.

Socijalisti protiv ratu.

RIM, 20. veljače. Parlamentarna grupa socijalističke stranke prihvatila je dnevni red, u kojemu izjavlja, da je danas, više nego ikada, dužnost grupe svom snagom suprotstaviti se strujama koje idu za tim da Italija u sadašnjem ratu oružanom silom intervenira. Socijalistička grupa zastupnika u komori zato se priključuje željama za održanje neutraliteta Italije, koji se pokazuje sve više da odgovara interesima talijanskog proletarijata.

* * *

Ovako zaključak socijalističke t. zv. službene grupe. Nije još poznat rezultat konferencije, koju su dne 19 ov. mj. održavali radikali, republikanci i socijalisti reformisti, koji su huškači na rat.

Ministar predsjednik Salandra uživa glas vrlo ozbiljna i odlučna političara, koji ne voli pustolovine niti govoriti kroz prozor. Računa se, da će u vanjskoj politici Salandra imati za s e desnicu i dva centra, demokratske lijevice, lijevičarske liberala i jedan dio radikala. Za kakvu demonstraciju protiv Austrije i Njemačkoj ne će se moći naći u komori više od 70-80 zastupnika.

Razumije se, da su i vodeći katolički krugovi u Italiji odlučno protivni ratu protiv centralnih vlasti.

Blokada Engleske.

Ucjena na njemačke podmornice.

AMSTERDAM, 20. veljače. „Handelsblad“ javlja:

Engleski admiraltet objavio je raznim lukama, da je kapetanima kao i momčadi ribarskih brodova obećana nagrada za uništenje njemačkih podmornica.

Krefanje parobroda.

AMSTERDAM, 20. veljače. „Handelsblad“ prima iz Rotterdama:

Jučeranja stanka u dolascima parobroda izgleda da je bila prouzrokovana lošim vremenom.

Danas je prispjelo u luku četnaest parobroda.

Potopljen vojnički transport?

HAMBURG, 21. veljače. „Hamburger Nachrichten“ javljaju iz Stockolma: Jedan engleski vojnički transport od 2000 ljudi bio je skupa sa transportnim parobrodom potopljen u engleskom kanalu. „Goeleborg Attonblad“ koji je ovu vijest primio ne garantira za njenu istinitost.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 20. veljače. Službeno se saopćuje:

Svi pokušaji Francuza, da u Champagni, sjeverno Perthesa, sjeverno Les Menils probiju njemačke linije, razbiše se. Na nekim malim mjestima pošlo im je za rukom, da provale u naše prednje šančeve, ali tu se borba vodi dalje. Inače je protivnik uz teške gubitke bio potisnut.

I sjeverno Verduna bio je francuski napadaj odbiven.

Kod Combresa Francuzi su ponovno upriličili nasrtaje. Borba je još u toku.

U Vogezi zauzeli smo neprijateljski glavni položaj na visovima istočno Sulzerna, u širini od dva kilometra. Isto tako zauzeli smo na juriš Reichsackerkopf, zapadno Münstera. Na visovima sjeverno Mühlbača borba još se vodi. Metzeral i Sondernaca bili su, nakon borbe od nas zauzeti.

BERLIN, 21. veljače. Službeno se saopćuje:

Kod Nieuporta jedan neprijateljski brod, po svoj prilici jedan potraživač mina, nabasao je na minu te potonuo. Neprijateljske torpiljarke izčežnule su, netom je otvorena na njih topovska vatra.

Na cesti Gheluvett-Ypern i na kanalu jugoistočno Yperna oteali smo neprijatelju jedan strijeljački jarak. Nekoliko protivnika bilo je zarobljeno.

Kod Combresa tri jakim silama i velikom žilavošću vođena francuska napadaja bijahu odbivena uz teške neprijateljske gubitke. Dva častnika, 125 vojnika bilo zarobljeno.

U Vogezi naš napadaj dalje je uznapredovao. Mi smo zauzeli Hohrodberg, visočje kod Hohroda, dvorce Bretzes i Widenthal.

BOMBARDIRANJE DARDANELA.

CARIGRAD, 20. veljače. Veliki glavni kvartir saopćuje:

Osam engleskih i francuskih oklopnih krstaša bombardiralo je jučer izvanjske tvrđave Dardanela. Bombardiranje trajalo je punih sedam sati, ali neprijateljski brodovi nisu mogli da naše tvrđave ušutkaju. Neprijatelj je spalio 600 hitaca.

Tri neprijateljska oklopna krstaša bijahu oštećena, među njima i admiraljski brod, i to teško.

Gubitci na našoj strani iznosili su: jedan častnik i jedan vojnik mrtvi, te jedan vojnik ranjen.

Novi pročelnik poljačkog kluba.

BEČ, 20. veljače. Klub poljačkih zastupnika na carevinskom vijeću, na

kon što je obavio promjenu statuta u smislu, da i ličnosti, koje časovito nemaju zastupničkog mandata, mogu obnašati mjesto pročelnika kluba, izabrao je pročelnikom bivšeg zajedničkog ministra financija viteza Bilinskoga, sa 49 glasova protiv 2, uz živahne akklamacije.

Konferencija predsjedništva parlamenta.

Sredinom siječnja održavan je dogovor predsjednika zastupničke kuće carevinskog vijeća dra. Sylvestera sa podpredsjednicima Germanom, Pernerstorferom i Romanczukom, te je izražena želja, da se održi konferencija svih članova predsjedništva. Ova će se održavati danas, a pristupit će na nju i podpredsjednik vitez Pogačnik, član hrvatsko-slovenskog kluba, koji je sada kao kapetan na ratištu.

Budućnost Belgije.

Guverner Belgije von Bissing izjavio je magjarskom novinaru Feheri o budućnosti Belgije:

Belgijanci imaju dobra i loša svojstva: ljube svoju zemlju, rado rade, i ako ne njemačkom energijom; ali njihova lakoumnost iznenadjuje; bune se protiv naredaba kao zlo odgojena djeca. Sve bi išlo dobro, kada bi oni znali, što će od njih biti. Ma i u ovom pogledu oni su djeca. Uvijek su se nadali, da će im saveznici priteći u pomoć, i ako je bilo bjelodano, da su im nađe jalove.

Još jedan primjer: bio se pronio glas, da cijepljenje boginja truje njihovu djecu. Učenici i učenice u masi izidjoh iz škole, pod vodstvom učitelja i roditelja. Onda im se reklo onako u šali: Zar mislite, da su Nijemci tako bedasti te hoće da unište svoje buduće novake?

Von Bissing je zaključio: Rad i energija Nijemaca služiti će na čast Belgiji i iznijet će pobjedu na cijelom svijetu.

Arbanaški ustanak.

„Neue Freie Presse“ javlja, da je na čelu arbanaškog ustanka protiv Srbije Faik bey Konitza. Ovaj ustanak je već dulje vremena pripreman od protivnika Esad paše, kojemu se predbacuje, da ortaci sa Srbima.

Faik bey je bio arbanaški ministar. God. 1913 predsjedao je austro-filskom arbanaškom kongresu u Trstu.

Padanje cijena svinjetini.

Usljed bojkota, koji bijahu organizirale bečke domaćice protiv svinjskom mesu radi velike njegove cijene, te usljed intervencije načelnika, cijene su svinjetini pale u dva navrata za 60 para. Očekuju se i daljna sniženja, pošto svinjetine ima dosta.

Suviše ministarstvo poljodjelstva upustilo se u pregovore s njemačkom vladom za uvoz svinja iz Njemačke, koja ih ima previše.

Medjutim Rumunjska i Švedska još uvijek uvoze svinjetinu u Austriju, jer im se isplaćuje.

KRONIKA.

„Novoje Vremja“ javlja iz Tokija, da su tri godišta japanske vojske pozvana pod oružje. U Koreji je proglašeno ratno stanje.

Očekuje se diplomatski prelom između Kine i Japana. Pogovara se pak da i trojni sporazum prijemni okom prati namjere Japana, koji ide za tim, da oživotvori svoje težnje: Azija Japancima!

Milanski „Corriere“ javlja, da su pozvale entente vlade svoje pokliscare u Peking, neka potpuni japanske zahtjeve. Engleska je zabranila otpremu privatnih brzojava političkog sadržaja na englesko-kitajskim kabelima.

„N. Wr. Tagblatt“ piše u povodu velike njemačke pobjede u Istočnoj Pruskoj, da je u Mazuriji od početka rata uništeno više od dvadeset ruskih vojnih zborova. Za svakog ruskog vojnika postoje, po iskazim zarobljenika, dva imena, koja su mu vrhuncem svake nesreće a to su Przemysl i Mazurija.

Tvrđi se, da Njemačka ne će provesti blokadu Engleske običnim podmornicama, već sa 40 novogradjenih podmornica naročitog tipa, koje bez uporišta dugo mogu boraviti u dalekim vodama.

Engleski admiraltet odredio je, da se gubitci trgovačkih brodova nemaju više objelodanjivati.

Podpuni ruski poraz u istočnoj Pruskoj dan je razumljivo općinstvu u Petrogradu tek po novinskim vijestima na temelju privatnih brzojava, koje je cenzura propustila.

„Novoje Vremja“ se tješi time, što su „vrlo teški gubitci nadoknadjeni ugodnijom stratežkom situacijom“.

Usljed navještenja blokade engleske i irske obale po Njemačkoj, jako je u Londonu poskočilo pomorsko osiguranje. Brodovi iz Australije i južne Amerike plaćaju 40 šelina mješte 20, obalni pak parobrodi 20 šelina mješte 5.

Unatoč oprovrganju, sve jače se podržava vijest, da je Belgija opozvala svoga poslanika kod Vatikana, jer nezadovoljna sa držanjem sv. Stolice u ovome ratu.

Major Morat računa, da je na mazurskim jezerima bilo potučeno 200.000 Rusa.

„Daily Mail“ javlja, da je u Edinburgu preminuo kapetan „Blitchera“, njemačkog krstaša koji je bio potopljen u bitci na Sjevernom Moru.

Usljed pritiska, što ga naše čete vrše u jugoistočnoj Galiciji, postaje položaj Rusa kritičan, te se podržavaju vijesti o ispražnjenju Lavova. Financijalni ruski zavodi u Lavovu već su dobili nalog da svoje blagajne prenesu u Kijev.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

U vijesti.

Porezi. „Neue Freie Presse“ se glede novih poreza odluka bit će s koncem veljače ili početkom ožujka. Porezi uvjet će se carskom naredbom. Ne radi se nipošto o promjeni lične dohodarine. Uopće pak ne će se dirati u izravne poreze. Promjene se tiču pristojbina. Tako će se povisiti porez na nasljedstva, onda sudbene pristojbine, pristojbine na osiguranja. Nadalje predviđeno je povisjenje poštanskih pristojbina, tako da će se za obična pisma morati stavljati biljež od 12 para mjesto 10. Radi se nadalje i o porezu na žigove, koji bi imao donijeti državi 15 milijuna. Od svih novih poreza vlada bi birala godišnje 30 milijuna.

Javna gimnazija u Sinju. „Naše Jedinstvo“ saznaje, da će franjevačka gimnazija u Sinju dobiti pravo javnosti.

Kolera u Prijedoru. Općinski upravitelj u Kninu izdao je na pučanstvo proglaš, kojim upozoruje, da se je u Prijedoru u Bosni pojavila kolera. Dosad su bila tri slučaja smrtna.

Kako je Prijedor u važnom i jakom saobraćaju sa Dalmacijom usljed spoja Steinbeissove željeznice, red je biti na velikom oprezu.

Grad i okolica.

U ovom mjestu... (text is partially obscured and difficult to read)

Mesarnici prodaju bakalar. Kako smo predviđjali, ovo se već zbiva. Hvala mudroj maksimalnoj tarifi, građanstvo nema mesa. Najjača mesarnica miješta mesa prodavala je jučer bakalar za 1.80 K po kg, dočim prije plaćalo se 2.— K i 2.40 K.

Neurednosti na ribarnici. Po općinskom upravitelju poduzete mjere, da pri kupnji ribe ne bude nikakvih privilegija, ostale su bez uspjeha. I baš radi tih privilegija, i jutros je na ribarnici došlo do burnih prizora.

ina gospode, koja se hvataju, da svaki dan jedu trlja, dočim rijedko koji građanin da dodje i do girica.

Ovim neurednostima stat će se na kraj jedino, ako se ribarima dađe podpuna sloboda u cijenama za finije vrsti riba.

Opet poplava. Kako vrijeme ne će da pravi iznimku, nego je skoro svaki dan jugo i kiša, to je usljed plime obala opet pod morem, koje dolazi do kuća. Jučer po podne poplava pred zgradom Jadranske Banke bila takova, da je šetnja odjednom bila sprječena te je velika naplava razdijelila općinstvo u dvije grupe, koje je dijelilo naplavljeno jezero.

Pomirisali Šibenik, ali ga okusiti nisu htjeli. Mera da je vrlo kisco Šibenik, kada je bilo vidjeti, kako dva ribarska broda iz Zlarina, sa mnogo ribe, stignu i finije, dolaze pod ribarnicu i odmah zatim ostavljaju grad. Htjeli im na velike gavune udariti cijenu od 72 pare, na što oni odriješili konope, te put Zlarina, da ih ondje prodaju po 1 krunu.

„Tirol pod oružjem“. Ova krasna historička snimka davana je u petak, subotu i nedjelju u „Edison Kinematografu“ sred prave navale općinstva. Slike su vrlo lijepe i podražaju iluziju pravog rata.

JAVNA ZAHVALA.

Veleučeni Gospodin

Dr. Doimo Cace liječnik

Šibenik.

Moju suprugu prigodom joj teškog porodjaja oteste mi iz čeljusti smrti. Eno je sada kao i djeteta podpuno zdravi, čije zdravlje i život dugujemo jedino Vama, Veleučeni Gospodine.

Sa ova dva redka, koja Vam valjda neće ni ugodna biti, jer je Vaša skromnost velika, ali Vaša liječnička sprema, okretnost i ljubav pa zauzimanje nuka nas da Vam ovim putem izrazimo na darovanom im životu našu vječnu blagodarnost.

ŠIBENIK, 20. veljače 1915.

Obitelj Šeat.

MLIJEKO: kravlje i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

Remington Standard
Jedan miljun pisaaćih strojeva

u porabi.
Model X i XI.
BEZ KONKURENCIJE
Podpuno americkansko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST
Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17—70.

JOSIP ZAMOBA
ovlaštenii dekorativni slikar
U ŠIBENIKU
Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva. Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu. Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

MODE SALON
Marija Dundić
— ŠIBENIK —
Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.
Prima popravke uz najumiereneije cijene.

Donosi se do znanja p. n. općinstvu, da je, uslijed iznimnih današnjih prilika, poskočila cijena ugljena iz rudokopa društva „MONTE PROMINA“.

Od sada do opoziva, prodavat će se na malo ugljen:
Crivellator (debela vrsta) po K 4.40 quintal.
Granitella (sitna vrsta) po K 3.60 quintal.

TKO TREBA
sumporno-vapnene tekućine za mazanje panjeva
proti metlikavosti
neka se obrati na moju adresu:
FRANE GELPI - Tijesno

KRUMPIR.
Ko treba krumpira neka se javi kod IVANA ANGELICCHIA cipelara kod Sv. Barbare, koji prima naručbe.
Krumpir će stići naručiteljima kroz 4-5 dana.
Za svako 100 kg. naručitelji moraju da polože kaparu od 2 krunu.
Javlja se interesentima da je za nedogledno vrijeme ovo jedina prigoda da se opskrbe krumpirom, jer je jedina količina uopće raspoloživa.
Neće se prodavati ni na veliko ni na malo, nego uručiti samo naručiteljima.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice
„DALMATIA“
uzdržava od 1. listopada 1913. sljedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak u povratak svake subote	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak u povratak svakog utorka	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu u povratak u četvrtak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (poštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede u povratak u ponedjeljak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak u povratak u sriedu	5.— pos. p. 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorka u povratak svake nedjelje	6.— pos. p. 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu u povratak svaki četvrtak	7.— pos. p. 7.15 pos. p.

RNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU
u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)
UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-DAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcyanamidom
16-18% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjizice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ trgovac - ŠIBENIK
VELIKA ZALIIHA
.. Rukotvorina, odijela, cipela ..
štofe vunene i pamučne za muška odijela, pamučnih svakovrstnih mreža,
galice, sumpora, gume prve svjetske tvornice, štrcaljka Wermorrel
Non plus - ultra sumporača „Torpedo i noževa za navrćanje „Kunde“